

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 20 K Félévre . . . 110 K
 Negyedévre . . . 55 K Egész évre . . . 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

APPONYI

A magyar béke delegáció lemondott elnöke nagyszabású parlamenti beszédének hatása alatt áll az egész ország. Megilletődve, tisztelettel nézünk fel a vezérre, aki megmutatja nemzetének az utat, mely jövő boldogulásához vezet. Szomorúsággal, de a nyugodt lelkiismeret öntudatával számolt be az ország színe előtt arról az emberfeletti küzdelemről, amit hazája és faja megmentésére folytatott, s melynek ha nem is lett meg a teljes sikere, ránk nézve üdvös hatása kétségtelen.

Ellenségeink szorult helyzetükben olyan ígéretekkel bírtak segítségre a prédára leső szomszédaink, amely ígéretet teljesítése elől most nem zárkoznak el. De ma már érzik, hogy ez ígéretet teljesítésével megbocsihatatlan igazságtalanságot követnek el velünk szemben. Erre mutat az a körülmény is, hogy ugy magában a békeszerződésben, mint egyéb jegyzékekben is kaput nyitnak az igaztalanságok jóvátételére. Ezeket a kapukat kell nekünk döngetnünk, ezeket a nyílásokat kell tágitanunk. S hisszük, hogy nem hiába. Ha mégis azt látjuk, hogy ebben a reményünkben csalódtunk, ha azt tapasztaljuk, hogy az elibénk szabott feltételeken a végrehajtásnál sem lesznek hajlandók eryhíteni, s örök időkre el akarnak zárni még a lehetőséget is a világtörténelem legnagyobb igazságtalanságának jóvátételére, ám jöjjön a nagyszerű halál; addig azonban véssük elménkbe, hogy magunk sorsával felelősség nélkül rendelkezhetünk, de a haza életéért számadással tartozunk maradékainknak.

Érthető az elkeseredés, érthető a magyar közvélemény viharos felzudulása, amikor olyan szerződés aláírását kényszerítik ránk, melynek végrehajtása számunkra nem jelentene mást, mint a hálált, elfogadása egyértelmű volna az öngyilkossággal. Azonban jól látják most már az ellenséges hatalmak is, hogy erős Magyarország lehet csupán az, aki a Keleten a békét és nyugalmat, és így egész Európa békéjét és nyugalmat is biztosítani tudja. Békére és nyugalomra nem csak nekünk, hanem szintén nagy veszteséget szenvedett ellenségeinknek is szükségük van, mert béke és nyugalom nélkül elpusztul a kultúra, veszendőbe megy minden, amiért élni érdemes. Bizzunk a jobb jövőben, bizzunk önmagunkban és a népek lelkiismeretének felébredésében.

Méltóságteljes és nyugodt magatartásunk azonban egy pillanatra se tévesszen meg senkit, mert az nem jelent megnyugvást, nem jelent elismerést, nem jelenti azt, hogy lemondunk elvesztésre ítélt örökünkéről, nem jelenti idegen uralom alá hajtott véreink elárulását, hanem jelenti a kényszerhelyzet felismerését és az elszántságot arra, hogy nem szűnünk meg azon munkálni, hogy a népek családjában egyenlőjogi tagként elhelyezkedve, megnyerjük volt ellenségeink becsülését, kivívjuk tiszteletét, s visszaszerezzük mindazt, ami az isteni igazság szerint a miénk. Apponyi mondja: „Rajtunk áll!”

Viharos jelenetek a cseh nemzetgyűlésen

A németek elhagyták a termet

Becs, május 28. (Nemzeti St. telefon jel.) Prágából jelentik, hogy a cseh nemzetgyűlésen amelyen Massarykot újból elnökké választották, viharos jelenetek játszódtak le. A képviselők és szenátorok névsorának cseh nyelven való olvasása közben a német nemzetiségi képviselők zajosan tiltakoztak nevüknek csehizű elváltatása ellen és padjaikat verve kiabálták:

— Németül, nem értjük!
 Amikor az elnök a választás eredményét kihirdette, a csehek élénken tüntettek Massaryk mellett, ami még jobban fokozta a németek

elkeseredését. Padjaikat döngetve kiabáltak, lármáztak, s tüntettek az elnök ellen. Mikor Massaryk a terembe belépett, a csehek felállással köszöntötték, a németek azonban — a szocialisták kivételével — ülve maradtak. — A csehek ovációt rendeztek az újonnan megválasztott elnök tiszteletére, mire Lodgemann dr felszólította a németeket, hogy hagyják el a termet. Csak a szocialisták maradtak helyükön, de mikor a csehek cseh nemzeti dalok éneklésébe fogtak, azok is kivonultak.

Teleki gróf írja alá a békeszerződést

A minisztertanács döntése

Budapest, május 28. (Nemz. St. tel. jel.) A tegnap esti minisztertanácson, melyen Horthy Miklós kormányzó elnökölt, megbízták Teleki Pál gróf külügyminisztert, hogy utazzék Párisba a békeszerződés aláírására.

Mindig zsidónak jut a rebach!

Debrecen város közellátási hivatala, melynek élén ifjú Schwartz Vilmos, a Körösi Csomópányó „kincstárnoka” áll, valósággal utujgatja, tenyészt a rebachra éhes zsidókat. (Szegény Körösi Csoma Sándor, a nagy magyar kutató, megfordulna sírjában, ha tudná, hogy élnek vissza az ő nagy nevével, cégéről használván a debreceni szabadkőművesek, a rebachsóvár zsidókat hizláló „altruisták!”) Természetesen — kéz kezet mos. A zsidó Schwartz Vilmos zsidóval csinálja az üzletet, zsidónak adja tovább és míg a kizsárolt keresztyénhez kerül a „közellátási” áru, minden zsidó marokban ott marad a rebach, az igazgatónak és udvarának is (Lukács Lustig és társai) jutalék alakjában, melyet eredményes közigazdasági tevékenységükért a városi közgyűléssel szavaztatnak meg — eddig.

Nemrég szóvá tettük a Csehországból hozott szövetek dolgát. Egész sereg zsidó (igazi csatláranc!) osztozott a rebachon és még a kiosztást is zsidó szabadkőműves testvérrel (Békés Lajos) végeztették, akinek „megbízható” marokban 20 százalék rebach maradt.

Méltán zudult fel ez ellen 300 szabó kisiparos. Még becsületesen dolgozó zsidó is! De a kiosztásnál furcsán jártak a közalkalmazottak. Mire a kitűzött időben jelentkeztek, már — elfogyott a java! Ugyan kik kapkodták el olyan hirtelen? Nem ártana névsort kérni a közalkalmazottak szervezetének.

Most 5000 pár cipő kerül kiosztásra, amit rekompenzációs áruként hoztak Csehországból. Szombaton érkezett meg az áruval Zöld József tb. tanácsnok, 11 órakor tett jelentést róla és másfél óra múlva, mint az Új Magyarország írja, boszorkányos gyorsasággal, sandzsé passzémars! már két zsidó cég (Mandel Lipót és Neumann Miksa) meg is kapta a cipők osztályozásra a megbízatást. Természetesen a kiosztásért is ki fog járni a rebach, ami azt jelenti, hogy a sok zsidó kézen átment cipők árát ez is megdrágítja.

Micsoda vakmerő nyíltsággal dolgoznak egymás kezére ezek a zsidók! Hát nem valószínű, hogy ez a zsidó lánc? Még pedig öntudatosan összekötött lánc, melynek tartó főláncja maga ifjú Schwartz Vilmos, a közellátási hivatal igazgatója, a szabadkőműves „kincstárnok!”

Itt az ideje, hogy olyan erélyes miniszteri

biztost küldjön ki a kormány a debreceni közellátási hivatal élére is, mint a munkásbiztosító hivatalnál eredményesen működő miniszteri biztos. Ki kell takarítani onnan a város százezer lakosának kátára működő és a maguk zsebet tömködő, a rebachért Harpagon-módra görbült-ujú zsidókat. Ezt a nagytakarítást ilyenekre kell bízni, mert a városháza urai évek óta nem vettek észre semmit.

E helyt említjük meg azt is, hogy Zöld József tb. tanácsnok szombaton ugyanakkor adott felvilágosítást a Hajdúföld tudósítójának is, mikor a többi napilapoknak, de már a tudósítás elkészült. Téves tehát egyik lapársunk azon állítása, mintha Zöld József lapunkat mellőzte volna.

— Tartalékos tiszték igazolása. Az 1. sz. tiszti igazoló-bizottság (ref. főgimn., II. emelet, rajzterem) felhívja az alul felsorolt tartalékos, népfelkelő tiszteket, tiszt- és hadapródjelölteket stb., hogy saját érdekükben személyesen jelentkezzenek vasár- és ünnepnapok kivételével délelőtt 9 től délután 1 ig, igazolásukhoz szükséges utasítások átvétele végett: Rátz Jenő, László András, dr. újvárosi Szabó Imre, Magi Lajos, dr. Kantha Géza, Jónás János, Berthy Miklós főhadnagyok, Mátyus Gábor, Tóth Sándor Mihály állatorvosok, Wagner József, Gebhardt Bódog, Simon Árpád, Abary Antal, Kelemen Győző, Sembery Miklós, Győrössy Imre, Bozoky György Mátyás, Gaál Lajos, Varga Béla, Nagy Kálmán, Bácsi Antal, Korpos Lajos, Sárkány Károly, Keresztes Vince, Sitkey István, Szomjas Gusztáv, Szentlélek László tart. hadnagyok, dr. Kerész Endre, Klein József, Balogh Lajos, dr. Sarkadi Nagy János, Sörös Béla, D. Varga Imre, Sipos Lajos, szörtsői Szörcey László, Máthé József alhadnagyok, Gerbely Gyula és Albert György Béla hadapródjelöltek.

— Menetrendváltás. A máv. üzletvezetőség közli, hogy június 1-től kezdődőleg Debrecen—Tiszafüred és Debrecen—Tiszalök között a ma közlendő vonatokat beszüntetik és helyettük az alábbi vonatokat helyezik forgalomba: Indul Tiszafüredre délután 5 óra 20 perckor hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön. Indul Tiszalökre délután 5 óra 31 perckor hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön. Érkezik Tiszafüredről reggel 7 óra 38 perckor kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken. Érkezik Tiszalökről reggel 7 óra 23 perckor kedden, szerdán csütörtökön, pénteken.

TÁVIRATOK

A szerbek a magyar nyelv ellen

Szabadka, május 27. (Nemz. St. tel. jel.) Az itteni „Neven“ c. szerb lap felhívja a város lakosságát, hogy beszéljen szerbül, mert botrányosnak tartja, hogy mindenféle csak magyar szó haliható. A bunyevácok körében türethetetlen, hogy azok még keresztneveket is magyar formában használják. A szabadkai szerb alispán elrendelte, hogy a Bács megyei hivatalos lap cizentul csak szerb nyelven jelenhetik meg s amely község nem ért szerbül, az tartson tolmácsot.

A cseh-németek az önállóságért

Bécs, május 28. (N. St. t. j.) Prágából jelentik, hogy a Bohémában egy német képviselő tollából cikk jelent meg, amelyben a csehországi németek nevében kijelenti, hogy elvannak határozva a népek önrendelkezési jogának teljes diadalra juttatására ha lehet békés eszközökkel, ha nem lehet, erőszakkal.

Az egyetemisták Prohászka előtt

Budapest, május 28. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülése előtt a Házban az egyetemi ifjuság 5 tagú küldöttsége kereste fel Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt, akit az ifjak arra kértek, hogy az ifjusági mozgalmak sikerét, különösen a *rumerus clausus* ügyét — tekintélyével és erkölcsi súlyával támogatja. A püspök szívesen fogadta az ifjuság küldötteit, hosszasan elbeszélgetett velük és megígérte nekik, hogy a kérdés tárgyalásánál okvetlen fel fog szólalni a Házban.

Rendezik a sajtókérdést

Budapest, május 28. (Nemz. St. tel. jel.) A két keresztényen párt a régóta vajdó sajtókérdést most már sürgősen rendezni kívánja. A pártok körében élénk vita indult meg a kérdés részleteit illetőleg. A *Ker. Nemz. Egyesülési Pártja* a jövő héten foglalkozik a sajtókérdéssel, melyet *Lingauer Albin* ismertet a párt konferenciája előtt.

Jönnek a hadifoglyok

Budapest, május 28. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülésére Széchenyi Viktor gróf interpellációt jegyzett be a magyar hadifoglyok hazaszállítása ügyében. Az interpellációban kifejti a gróf, hogy Amerikában 1¹/₂ millió dollárt gyűjtöttek e célra és másfél milliót adományozott az amerikai kormány. Ezzel az összeggel 15,000 magyar hadifoglyot lehet hazahozni Szibériából.

A mezőgazdasági kamara ügye

Budapest, május 28. (N. St. t. j.) A mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvényjavaslat a földmivelségi bizottság előtt fekszik és a napokban végleges elintéztést fog nyerni. A bizottságban kifogásolják a mezőgazdasági kamarák tervezet szerinti tagoltságát.

A semlegesek állásfoglalása az orosz kérdésben

Bécs, május 28. (Nemzeti St. tel. jel.) Londonból jelentik, hogy az északi semleges államok: Svédország, Norvégia és Dánia megállapodást kötöttek egymással arra, hogy milyen feltételek mellett hajlandók a kereskedelmi forgalmat Szovjet-Oroszországgal felvenni. A feltételek szerint Oroszországnak kártalanítania kell a semleges államokat és valamennyi állam alattvalójának eselleges kárát meg kell téríteni. A semlegeseknek e megállapodása rokonszenves fogadtatásra talált Angliában. Hírek szerint Lloyd George teijes mértékben helyesli a semleges államok megállapodását.

Angol munkás küldöttség Moszkvában

Zürich, május 27. (N. St. t. j.) Moszkvai szikratávirat közli, hogy az angol munkás küldöttség Moszkvába érkezett. A küldöttségben részt vesznek a svéd és norvég képviselők is.

HIREK

A padisah

kibontotta a próféta szent zászlaját és kihirdette a világ minden igazhívője előtt az iszlám szent háborúját. Az isztambuli csodaszép Aja Szófiától az arab homoksvatag egyszerű és igénytelen mecsetjéig, a pompázó Sejk-ül Iszlámtól a kőborló, rongyos dervisig minden mohammedán helyen, minden muzulmán nyelven egyetlen egy szó hallatszik most:

— Szent-háború!

S a csendes, békés muzulmánok, az Allah rendelésében babonás félelemmel megnyugvó fantasztaik egyszerűen lármás harcosok, halárraszónt, félelmetes irredenták lettek. Egy talpalatnyi földet sem adnak a tisztátalan gyaurnak abból, ami az övék volt eddig, ami a próféta tanításától visszhangzott eddig. A világ hatalmasai megrettennek az elszántság ekkora megnyilatkozásától, a hazához, a hazai rögöz, a hithez s az élethez való ragaszkodásnak ily félelmetes bizonyítékától. Már is tárgyalnak, alkudoznak a megzavart hangyaboly békétlen lakóival... Boldog muzulmánok, — boldogtalan magyarok! Nekik testvéreik, rokonok van milliós számra, — nekünk senkink sincs, mindenünk elveszett, elpusztult s csak egy halvány reménysugár az, ami hitagct, biztat még bennünket... De ha ez is elfogy, akkor a tudatlan pogány utjára lép a művelt, keresztény Magyarországot, s megremegnek a hegyek, megállanak a vizek és egy irtózatos, rémes kiáltás fog felhangzani széles e hazában:

— Üsd az orrát, magyar, ki bántja a tiéd!...

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban: Nagytöplomban délelőtt 9 órakor predikál Szele György lelkész, délután 3 órakor kátt magyaráz Konrád Zoltán segédlelkész. Kistöplomban délelőtt 9 órakor predikál Konrád Zoltán segédlelkész, délelőtt 11 órakor predikál Almásy Márton segédlelkész, délután 3 órakor kátt magyaráz Márton Sándor segédlelkész. Kossuth-u. templomban délelőtt 9 órakor predikál Márton Sándor segédlelkész, délelőtt 11 órakor ifjusági istentiszteleten predikál Nagy István segédlelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Mezey Béla segédlelkész. Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor predikál Kalmár Dániel segédlelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Almásy Márton segédlelkész. Ispótlay templomban délelőtt 9 órakor predikál Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor predikál Kovács János vallástani lelkész.

Vasárnapi iskola délelőtt 9 órakor a csapokerti, Rakovszky-u. és a Csap-u. 11. sz. iskolában, a nőgyeleti árházban és a Kossuth-u. 75. sz. a., fél 11 órakor Kandiu-u. 7. sz. a. és a Csap-u. 9. sz. a. 11 órakor az egyház tanács-termében, a ref. felső leányiskolában, serdülőknak ugyanott, továbbá a homokkerti imaházban. Délután 2 órakor a Diakonissza Othonban, a Miklós-u. iskolában, délután 3 órakor Nyil-utca 85. sz. a., Nyilas-telepi és Csap-u. 11. szám alatti iskolában.

Az ág. hitv. evang. templomban (Miklós-utca 3. sz.) vasárnap délelőtt 10 órakor Makkay Sándor diakonissza lelkész végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor ima.

— Friedrich István Debrecenben. Az ébredő magyarok plakátjai tudatják, hogy Friedrich István volt miniszterelnök vasárnap délelben Debrecenbe érkezik. Mint értesülünk, kíséretében lesznek Ereky Károly és dr. Csilléry András volt miniszterek, valamint több nemzetgyűlési képviselő és budapesti ébredő magyar. Megígérte lejtvetelét Szabó Dezső író is „Az elsodort falu“ szerzője, akit már jól ismer a debreceni közönség nemcsak műveiből, hanem kiváló szónoki képességeiről is; ő egyike a zsidókérdés alapos ismerőinek. Friedrich István vasárnap meglátogatja az ébredő magyarok debreceni körét, vasárnap délután 5 órakor az Arany-Bika disztermében tartandó gyűlésen pedig beszédet fog tartani a zsidókérdésről és a magyarság jövőjéről. Az egész város keresztény népe pártkülönbség nélkül nagy érdeklődéssel várja Friedrich Istvánt, akinek kétségbevonhatatlan érdemei vannak a keresztény és nemzeti irányzat megteremtésében. Vasárnap délután Bőszörményben fog beszédet tartani.

— Polgáry István választói közt. A debreceni I. választó kerület kisczardapárti jelöltje, Polgáry István vasárnap d. e. 9 órakor a Nagymacson, 11 órakor a Kismacson, 1 órakor pedig a gazdasági akadémiában mondja el programbeszédét. Kíséretében lesz a Kisczardapárt I. kerületi vezérkara, Piszky Árpád kerületi elnök vezetésével.

— Elhunyt városi bizottsági tag. Pénteken d. e. 10 órakor temették el nagy részvét mellett a Budapesti hirtelen elhunyt dr. Balkányi Miklós városi bizottsági tagot. A temetésen a zsidó hitközség, a debreceni termény és áru-raktár r. t., a városi tanács és több testület képviseltette magát.

— Debrecen város termelő közönségéhez! Tagadhatatlan, hogy a múlt években lezajlott események megakadályozták a magyar termelő közönséget, hogy annyit termeljen, mint a mennyit szokott, annyit termeljen mint a mennyit szeretne, de még azt a keveset is a mit nagy keservesen megtermelt, megőzsmálták elleneink, ha szép szóra olcsón nem adtuk, elvitték erőszakkal és ingyen. Így a megmaradt Magyarország magyar népe — sajnos — kenyér dolgában sok helyen nagyon szűken van. Hogy az ország egyetlen lakosa se éhezze meg, szükségessé vált az, hogy a közlelmezési miniszterium — a megmaradt ország rész készletét reheid egyenlően ossza fel oly módon, hogy a hazának minden lakosa megkaphassa habár szűkösön is a maga liszt, illetve kenyér adagját. A kenyér ellátás a békekesség alapja. A lakosság békekessége a termelőknél is békekessége. Ennek a békekességnek munkálására hívjuk mi fel a termelő közönség figyelmét, a mikor arra kérjük, hogy minden nélkülözhető szemes termény készletet szállítsa be a kijelölt átvételi helyekre, s ezzel támogassa azt a hazafias célt, mely az ország lakossága között a békekességet van hivatva szolgálni. Debrecen város közönsége máskor sem várta, hogy erőszakkal kényszerítsék arra, hogy termés feleslegét beszállítsa, hisszük és reméljük, hogy a mai nehé viszonyok között is úgy eleget tesz hazafias kötelességének mint a múltban, épen azért bár mi tudjuk jól, hogy a debreceni termelők szenvedtek annyit a megszállás alatt, mint talán egy vidéknek termelői sem, mégis kérve kérünk mindenkit, a kinek csak bármily kis feleslege is van, adja oda önként, jó szívvvel folyó évi május 31-ig. — Debrecen, 1920, május 28 án. Debreceni Gazdasági Egyesület.

— Közalkalmazottak beszerzési csoportja közli, hogy folyó évi május 31-én és június 1-én a katonai alkalmazottak és nyugdíjasok részére lisztet fog kiosztani. Június 2-től kezdve pedig a testületek részére lisztet, babot, (kedvezményes) sőt, gyufát és hadi kávét. Vidéki tagjaink liszt, só és hadikávé kiosztásban nem részesülhetnek, miután ezen árukat a városi közlelmezési hivatal adja. Kérjük a városi megbizottakat, hogy az ezen árukra vonatkozó kimutatásokat az áruk kiadását megelőzőleg 48 órával 2 példányban terjesszék be. A kimutatás, minták a csoport irodában (12 sz.) vehetők át. A torlódás elkerülése és a tagok kényelme szempontjából nyomatékosan kérjük a testületeket, hogy az árukat testületenként együttesen sziveskedjenek elvinni. A testületek kebelében való szétosztás megkönnyítése végett az áruk egyénenként külön lesznek csomagolva, a lisztre vonatkozó blokkok pedig ugyan e célból szintén egyénenként lesznek kiállítva.

— Felhívás. A Budapesti folyó hó 2-án tartott országos értekezlet eredményéről való beszámolás és a szegedi közszolgálati alkalmazottak intéző bizottságától érkezett átirat ismertetése valamint az ennek nyomán tett sürgős intézkedés megbeszélésére a hivatal főnök urak és minden érdeklődő kartársaink felkértek, hogy folyó hó 29 én szombaton (ma) d. u. 5 órakor a vármegyeháza közgyűléstermében megjelenni sziveskedjenek.

— Házi ipari tanfolyamok. Budapesti mintára nagyarányú akció indult meg Debrecenben a házi ipar fejlesztése érdekében. Az „Orsó“ házi ipari szövetség fiókot akar létesíteni itt is, s ennek kebelében belül házi-ipari tanfolyamokat készülni rendezni, hol is női kalap, női és férfiruha, fehérnemű, játék, kézimunka, szalmafonás stb. készíttéssel foglalkoznának, illetve ezek készítésének technikáját sajátítanák el. Kívánatos volna, ha a debreceni keresztény női tábor is minél lelkesebben karolná fel ezt az eszmét. A tanfolyamok megkezdéséről pontosabb tudósítást később teszünk közé a helyi lapok útján. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál a Konfirmált Leányok Szövetsége és a Katholikus Leány Club.

— Jön a budapesti Beketow cirkusz.

— Felhívom a képesített kőművesmestereket, hogy vasárnap, azaz május hó 30-án délelőtt 10 órakor az Ipartestület kistanács-termében megjelenni sziveskedjenek. Kiss Károly szakosztály elnöke.

— A Debreceni Testvér Egyesület szokásos évi közgyűlését f. évi május hó 29-én, szombat délután 5 órakor tartja a Dóczy-intézet dísztermében (Kossuth-u. 33. sz. I. emelet) a rendes tárgysorozattal. A közgyűlésre a tagokat ezután tisztelettel meghívja az elnökség.

— Amerikába akar vándorolni. Nagy Istvánné miképércsi asszony utlevelet kért Amerikába, hogy gyermekeivel felkeresse férjét, aki a háború előtt vándorolt ki.

— Lépfene és takonykór. Balmazújvárosban a lépfene, Hajdusámsonban a takonykór következtében több jószág elhullott.

— Felhívás. Azon lakásadókat, akiknél a m. kir. nemzeti hadsereg kötelekébe tartozó tisztok vagy altisztek elszállásolva vannak, felhívom, hogy a tisztok, illetve altisztek elköltségeit 24 órán belül a katonai lakástügyi hivatalban (Miklós-u. 23. sz.) naponta délelőtt 8 órától 2 óráig okvetlenül jelentsék be. Katonai állomásparancsnokság.

— Iparos nagygyűlés. Folyó hó 30-án délelőtt 11 órakor iparos nagygyűlés lesz az Ipartestület dísztermében a következő napirenddel: 1. Az iparosság állásfoglalása Magyarországon területi épségben tartása tárgyában. 2. A menekülteket védő szövetség előterjesztése. 3. Az iparosság elhelyezkedése a politikai pártokban. Felkérem Debrecen város iparosságát, hogy ezen nagygyűlésre minél többen megjelenni sziveskedjenek. *Dávidházy*, elnök.

— Az ébredés a Hajduságon. A veszettség egyre nagyobb arányokban terjed Hajdúvármegyében. A kóbor kutyák egész sereg embert martak meg Kabán, Vámospércsen, Hajdusámsonban és Tiszacsegén.

— Méhészet a reáliskolában. A közoktatásügyi kormány már régebben méhkaplárakat adományozott a helybeli középiskoláknak, hogy ezt a kellemes és nagy nemzetgazdasági foglalkozást a tanulók tanári vezetés mellett elsajátíthassák. A reáliskola azonban a mai viszonyok mellett ennek a feladatának csak úgy tud megfelelni, ha a volt tanítványokon kívül az, aki teheti, az iskolának egy vagy két méhcsaládot ajándékozza. Ha ilyen adományt kap az iskola, a tanulók foglalkoztatása már most megkezdődhetik.

— Sportegylet Püspökladányban. Az élénk fejlődő Püspökladány nagyközségben Athletikai Club alakult, mely alapszabályait a vármegye útján felterjesztette a belügyminiszterhez.

— Ragados száj és körömfajás. A mezőgazdákra óriási csapást jelent a ragados száj- és körömfajás fellépése. A veszedelmes betegség Hajdúbószormény, Hajdúhadház és Balmazújváros területén lépett föl és rohamosan terjed.

— Mikepércsen nincs só. Nagy panasz van Mikepércs községnek: két hónap óta nincs a faluban só és a lakosság kénytelen a lánocsoktól szerezni, hogy sótlan ne maradjon az ételle, kenyere.

— A Jótékony Nőegylet által rendezett és fényes sikert aratott Régi erdélyi lakodalom című életképet elháríthatatlan akadályok miatt *hétfőre, 31-ikére* kénytelen a rendezőség halasztani. Jegyek Molnár Ferenc Piac-utcai üzletében kaphatók (Városház alatt), az eddig kiváltott jegyek hétfőre érvényesek. Kezdele este 8 órakor.

— Asztalos mesterek figyelmébe Felkérem a szakosztály tagjait, hogy folyó hó 29-én este 6 órakor a katonai körletparancsnokságnál (Iparos otthon) a szükséges katonai butorok készítésére árajánlat megtárgyalása végett okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. — *Vojta*, szakosztályi elnök.

— Hajdúhadháznak nincs tűzoltósága. A tízezer léleknél népesebb Hajdúhadház nagyközségnek nincs se hivatásos, se önkéntes tűzoltósága, összes felszerelése 3 vizes hordó és 3 tűzifecskendő némi tűzoltó szerekkel.

— Ne sajnálja, hogy beszüntettem Péterfia-utca 53. alatt a régi nyakkendő átalakítását. Junius 1-től Rákóczi-u. 23. alatt megint újjáalakítom legrosszabb nyakkendőit is.

— Jönnek az oroszországi hadifoglyok.

Augusztusra talán már megérkeznek. Meg... akik megérkeznek. Mert bizony fájdalom, sokan maradnak ott a szibériai vagy máségyéb orosz temetőben, nemcsak olyanok, akik nélkülözések, járványos vagy másfajta testi nyavalyák és lelki szenvedések következtében pusztultak el, hanem olyanok is, akiket odakint Magyarországra, magyar földön született nemzetközi vadállatok gyilkoltattak le tömegesen. Kun Béla és Szamuely, Lenin szolgálatában, gépfegyverekkel lövettet halomra magyar tiszteket és lezényiséget, mert vonakodtak belépni az orosz vörös hadseregbe. Hát ezeknek a Kain ivadékból származott banditafőnököknek már Oroszországban is voltak áldozataik. Mennyi még aztán Magyarországon, amikor idehaza a Korvin Klein Ottókkal, Kunfiakkal, Pogány Józsefekkel ők lettek zsarnokai, kinzói és hóhérai a szerencsétlen magyar nemzetnek és keresztényeknek. Hogy micsoda szörnyűséges rombolást, kárt okoztak ezek a marxista elvű vörös és véres lovagok állami és magán vagyonban, erkölcsben, kulturában, emberéletben 133 napos rémuralmuk alatt Magyarországon, annak hiteles és minden állításában bizonyított történelmet adja egy most megjelent vaskos kötet, melynek címe: *"A proletárdiktatura Magyarországon"* s amelyet Huszár Károly volt miniszterelnök szerkesztett, részint a saját feljegyzéseiből, részint más kiváló közéleti férfiaknak személyes tapasztalatok alapján készült írásaiból. A könyvnek egyaránt nagy a politikai, mint tudományos értéke. Mint olvasmány rendkívül érdekfeszítő. Ajánljuk olvasóinknak megvételre és terjesztésre. Az-Ujságüzem kiadása. Ára: 40 korona.

— Itélet a Handler ügyben. A debreceni törvényszék gyorsított tanácsa dr. Nagy Kálmán táblabíró elnöke alatt pénteken délelőtt 9 órakor folytatta Handler Gyula volt kormánybiztos főispán, a kommunai alatt egészségügyi népbiztos bűnpörének tárgyalását. A bíróság elvetette a védelemnek a bizonyítás kiegészítését kérő indítványát és a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította. Ezután dr. Gergits Károly főügyész helyettes mondta el nagyhatású vádindítványát, majd dr. Török Adorján védőbeszédét, végül Handler Gyula vádlott kér szót és újra védekezett a rábizonyított vádpontokkal szemben. Beszédét így fejezte be láthatólag megindult hangon:

— Hét hónapig oláh fogságot szenvedtem, mikor onnan hazakerültem, letartóztatott és hat hónap óta ismét fogságban vagyok. Ha valami bünt követtem is el, megszenvedtem érte. Kérem a törvényszéket, adja vissza a szabadságomat, én becsületes ember voltam, az akarok maradni, dolgozni akarok, mint szociáldemokrata is a magyar hazának.

Az elnök déli 12 órakor azzal rekesztette be a tárgyalást, hogy a törvényszék ítéletét délután 5 órakor fogja kihirdetni. Az ítélet kihirdetése meg is történt. A bíróság Handler Gyulát bűnösnek mondta ki igazgatás, sikkasztás, hatóság elleni erőszak és zsarolás bűntetteiben és ezért *hat évi börtönrre*, 500—500, további 100 korona pénzbüntetésre és politikai jogainak gyakorlásától 5 évi felfüggesztésre ítélte. A vizsgálati fogságból 5 hónapot kitöltőnek vett a bíróság.

— Rendőri hírek. *Hol van a sertés gazdája?* Szabó Albert, Széchenyi-kert, Erőss Lajos-u. 11. sz. a. lakos egy másfél éves ordasszörű artány sertést talált, amely állítása szerint nyílt udvarába hement. Szabó a sertést óljába bezárta, anélkül azonban, hogy ezt bejelentette volna. A gádánan sertés ügye a kir. járásbíró elé került, amely elintézés végett áttette az államrendőrséghez azzal, hogy a sertés a város gazdasági hivatalának átadott. A rendőrség a sertés tulajdonosát keresi. — *Elveszett pénztárca.* K. Kovács József hajdúszoboszlói lakos tegnap vásárolni jött Debrecenbe és 4361 koronát tartalmazó börtárcáját több irattal elvesztette. A becsületes megtalálónak az összeg felét ajánlotta fel. — *Öngyilkos fiatalember.* Barát Kiss István 23 éves erdélyi menekült fiatalember a Péterfia-utcán tegnap agyonlőtte magát. Levelet nem hagyott hátra.

— Városunk legmegbízhatóbb és legrégebb molykár elleni megóvó vállalata: Nagy József, szücs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

— Családi étkező, vidékiek találkozó helye a volt Törö-vendéglő, Csapó-u. 14. (Az új tulajdonos Buzás Lajos, vendéglős.) Magyar konyha, jó bor, frissen csapott sör, figyelmes kiszolgálás.

— A nagyerdei vígadóban ma este 8 órai kezdettel zártkörű táncestélyt rendeznek a debrecenben tartózkodó stékely egyetemi és főiskolai hallgatók a menekültügyi kirendeltség támogatásával a menekültek javára. Az estét kellemessé teszi az is, hogy a kerthelyiség is a vendégek szolgálatára áll, kitűnő cigányzenéjével. Ételekről, italokról stb. gondoskodik van. A rendezőség fáradozása arra irányul, hogy a megjelenteknek egy kellemes, családi estélyt szerezzen.

— Keresztény fatermelő szövetséget előnyös áru tűzifára és mindennemű faanyagra részjegyzéseket csak e hó 31-ig fogad el. Egy részjegy 100 korona, négy részletben fizethető. Beiratás részvényenként 10 korona. — Jegyzések eszközölhetők *Szigethy József* titkárnál, Bika-szálloda, II. em. 253. d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— Konyári Sóstó-fürdő állandóan nyitva. Kitűnő koszt, tiszta szobák, elsőrendű gyógyhalás.

— Vass Miklós tánciskolájában a továbbképző tanfolyamon a következő új táncok is tanítva lesznek: Rehtune, Jazz, Gobelin trot, Kity trot, francia keringő, kezdőknek és babiknak is külön kurzus. Csakis jobb közönség találkozó helye, beiratások naponta délelőtt 10-től este 10-ig a bika kis termében.

— Córna és selyem kesztyűk, frissgumi áru, vizelet tartó, gumi harisnya, egyentartó, műláb, műkéz kapható: Vitárius, Piac-u. 16.

Schuszter Ferenc fogászati műterem Vár-utca 11. sz.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

VIGSZÍNHÁZ:

Szombat: Igmándi kis pap, népszínmű.
Vasárnap délután: Tul a nagy Krivánon, operett.
Este: Pillangó főhadnagy, operett.

* Arany színpad. Adorján Ödön hadirokkant színgazgató engedélyt kapott, hogy Debrecenben „Arany-színpad” néven cabaretle előadásokat tarthasson az Arany-Bika dísztermében. A társulat, mely a főváros legjobb erőiből van összeválogatva június 1-én kedden tartja bemutató előadását, színrehozza a legújabb fővárosi egyfelvonásokat, bűvöleteket, tréfákat, dalokat, cupletteket, attrakciókat és 8 naponként teljesen új műsort ad.

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* Igmándi kis pap népszínműt ma adják a Vigszínházban. Bercik Árpádnak ez a bájos és tartalmas darabja több évi pihentetés után új betanulással kerül színre. Romantikus magyaros cselekménye bizonyára nagy hatást fog kelteni.

* Vasárnapi előadások a Vigszínházban. Vasárnap délután 5 órakor, mérsékelt helyárrakkal a Tul a nagy Krivánon operettet, este a Pillangó főhadnagy operettet adják, melyben Tohorázi Ilonka és Tihanyi Oszkár, a kolozsvári színház kedvenc tagjai lépnek fel. Csollán szerepében Kormos Ferenc mutatkozik be.

* A régi erdélyi lakodalom parádés előadása, melyet a Jótékony Nőegylet rendez a Csokonai színházban, szombatról hétfőre marad. A hétfői előadásra Molnár Ferenc nr üzletében a jegyek előre válthatók.

* Egy dollárkirálynő kalandjai II. rész. Az éjszaka rejtelmei. Bámulatos trükkök — amerikai megajászás — amerikai millió felejthetlenné teszik ezt a filmet. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig pénztárnyitás délután 4 órakor az Apollóban.

* Judex I. a „Titok tízerek” nagyon érdekes kalandor dráma a legjobb párisi színeszek közreműködésével. A rendezés és fotográfia kitűnő. Bemutatja az Uránia. Jegyelővétel.

* Amerikai kalendor dráma Arany Bika moziban. A Desperado egy elsőrangú bűntügyi film 4 felvonásban igazi amerikai rendezés és megjátszás. Előadások 7 és 9 órákor.

SPORT

A Debreceni Egyetemi Atlitikai Club vasárnap délután fél 4 órákor a nagyerdői sporttéren rendezendő versenyére beneveztek versenyzőiket a Magyar Atlitikai Club, Ferencvárosi Torna Club, Budapesti Budai Torna Eylet, Budapesti Egyetemi Atlitikai Club, Nyíregyházi Torna és Vívó Eylet, Hajduböszörményi Torna Eylet, Debreceni Tornaegyesület, Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egylete, Debreceni Máv. Testgyakorlók Köre és a rendező Egyetemi Atlitikai Club a 15 számból álló versenyre összesen 146 nevezéssel. Itt lesz Podolszky Géza a budapesti egyetemi club kiváló futója, Kohn János, aki az ez évi versenyeken a második legjobb sulydó és diszkoszvető volt, azonkívül kiváló magasugró. Korének Lambert, a budaiak híres gerelyvetője és 400 méteres futója, Toldy István, az FTC mult évi ifjusági gerelyvető bajnoka, Petrasovszky Lóó, a nyíregyháziak kiváló magasugrója és távolugrója, Bácsi Péter, a böszörményiek gerely és diszkoszvetője azután a helybeli egyesületek versenyzői közül dr Kirchhofer Kálmán, dr Veress Lajos, Hadházy Dező, Papp Sándor, Hajdu Sándor, Mihalovits Jenő, Gyarmathay Miklós, Torma Lajos, Urbanovits Károly, Balla Zoltán. Jegyek előre válthatók Mentze Henrik üzletében.

NYILTTER

A „Fehér Ujság“ kiadásában megjelent Szemelvények stb-ben megjelent névsorban Debreczeni Lajos név is szerepel, melyre vonatkozólag tisztelettel kérem b. közlésüket, hogy fenti tag nem azonos Debreczeni Lajossal, a Hentesárugyár r.-t. igazgatójával, a Kereskedelmi és Iparkamara alelnökével.

Debreczeni Lajos.

Hajduhadház, 1920 május 27.

A Tiszántuli Barázda 18. számában „A hajdunánási kerületben úgy látszik paktum készült“ címmel egy közlemény jelent meg, amely azt a képtelen állítást kockáztatja meg nagyon áttelesző tendenciával, hogy Dr Hadházy Zsigmond érdekelttségével akarnák Dr Berencsy János jelölt mandátumát biztosítani.

Cáfolatul csak annyit jegyezzünk meg, hogy Dr Hadházy Zsigmondot Balmazújváros, Hajduhadház, Téglás népe egyhangulag, Hajdunánásnak pedig jórésze támogatja, Dr Berencsynek Hajdunánás egyrésze a hive, Reitz János „hivatalos“ jelölt pedig úgy áll, hogy a kerület egyetlen községében sincs **semminemű** talaja. Nem tudjuk azt sem, kinek a hivatalos jelöltje, mert Rubinek Gyula miniszter ur a nánási választókerület küldöttsége előtt debreczeni látogatása alkalmával kijelentette, hogy a nánási kerületben **nem lesz hivatalos jelölt.**

Nyugodjon meg tehát a Tiszántuli Barázda cikkirója, Dr Hadházy nem lép vissza tulnyomó többségének indatában, megnyugodhat bárki is, hogy az ő komoly tudása, elvűnése semmiesetre sem lesz hátrányára a nemzetgyűlésnek. Sőt.

Teljes fízstelettel

a Hajduhadházi Ker. Kisgazda és Földmivespárt nevében

Csapó Zsigmond
párttitkar.

APOLLO	URANIA
Szombat Vasárnap AMERIKAI FILM	Szombat Vasárnap 2 napig
Egy dollárkirálynő Kalandjai II.	JUDEX „új megbízatása“
Kalandtörténet 5 részben II. rész: Az éjszaka rejtelméi. 5 felv. Főszereplő: Pearl White. Előadások 5, 7 és 9-ór.	Kalandregény 5 részben 26 felv. I. rész Tito-üzerek. 5 felvonás. Előadások 5, 7 és 9-ór.
ARANY BIKA MOZI	
Szombat	Vasárnap
Amerikai film.	
Desperado	
Egy fel találó története 3 felvonás	
Fogadott gyermek Vigjáték 3 felv.	
Előadások 7 és 9 órákor.	

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok
ölenként és aprítva métermázsánként

Polyánszky Orest tűzifakereskedő

Mihlós-u. végén, Szoboszlói-ut l. és Piac-u. 58.
Ugyanott faszén is kapható.

A hajduböszörményi kir. járásbiróság.

Pk. 712—1920. szám.

Hirdetmény

A hajduböszörményi kir. járásbiróság közhírré teszi, hogy Ölveti Lászlóné Csösz Zsófia hajduhadházi lakos részéről a 28000/919. I. M. rendelet alapján előterjesztett kérelem folytán Ölveti Sándor és neje szül. Erdődi Zsófia szü. lőktől 1881. március 21-én született és 1914. július 28-án mint tartalékos honvéd a debreczeni 3. honvéd gyalogezredhez bevonult és az 1914. évi augusztus 27-iki komornói ütközetben állítólag elesett Ölveti László hajduhadházi volt lakos holtján nyilvánítsa iránt az eljárást a mai napon megindította.

Felhívja a kir. járásbiróság az eltűnt és mindenkit, hogy abban az esetben, ha az eltűnt életbenlétéről, tartózkodási helyéről, halálának vagy eltűnésének körülményeiről és a holtaknyilváníts szempontjából fontos egyéb körülményről, így különösen arról lenne tudomása, hogy az eltűnt a fentebb jelzett időn tul még életben volt, ezt a hirdetménynek a bíróságnál történt kifüggesztésétől számított 60 nap alatt jelentse be a járásbiróságnál, mert ellenkező esetben a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtaknyilváníts kérdésében határozni.

Hajduböszörmény, 1920. évi május hó 7-én.

Korondy sk.
jbiró.

Összes erfurti virágmagvak
Karfiol mag
Karlábé mag
Majorána és
Sóska magvak

megérkeztek és kaphatók

Kontsek Gézánál
KOSSUTH-UTCA.

Katonai egyenruhák tavaszi öltönyök
fordítások a legolcsóbban és csinosan készítenek
uri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkek raktára.

PISKOLTY PÉTER

APRÓ HIRDETÉSEK.

<p>Két keményfa ág, egy vaskazetta és két férfi felső kabát eladó. Simonyi-ut 11. szám.</p> <p>Gyakorlott ügyes varrólányok felvétetnek Riskó és Társa cégnél.</p> <p>Bicikli használt, de jó állapotban levő eladó. Basa Péter Maróthy György u. 17.</p> <p>Nádudvaron Kossuth-utca 977. sz. család ház eladó. — Cim a kiadóba.</p> <p>Két butorozott szobát keres keresztyén családnál fiatal házaspár. Cim a szerkesztőségben.</p> <p>Mérliget keresek megvételre 6—8 mázsa hordképességgel. Trnka gépműhely Debreczen, Barna-u. 3.</p> <p>Szekeret 1 ló után lehetőleg ujat megvételre keresek Borz-utca 13.</p>	<p>Féderes taiyiga olajtengelyű, parádés löszerszám egyes eladó. — Megtekinthető u. 1—2-ig a közvágóhidon.</p> <p>Egy „Omega“ nikél férfi zsebóra eladó. Értekezhetni Kandia-utca 14 délután 2—5 óráig.</p> <p>Üveg- Porcellán-, Zománcz és kőedények, készletek dísz tárgyak, képeretkezés Koncnál, Egyháztér.</p> <p>Íróasztalt fiókosat, használtat, jó karban keresek megvételre. Ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kérek.</p> <p>Makulatura papír nagy és kis mennyiségben kapható lapunk kiadóhivatalában.</p> <p>Kifutó fiu vagy leány megbízható felvétetik lapunk kiadóhivatalában. Jelentkezni lehet bármikor.</p>
---	---

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.

Koros Sándor
Férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Blattner József
Csapó-utca 1. sz.
Üvegezési és képeretelési vállalata tükörök és ablakok nagy választékban.

FORGÁCS I.
Műnő, Bálócs-utca.

**Természetes kárpáti
Málnaszörp**

nagyban és
kicsinyben

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

A NAGYERDEI
Vizgyógyintézet, Kád és Gőzfürdő
állandóan nyitva.

És pedig:
A VIZGYÓGYINTÉZET:
Férfiak részére: reggel fél 7-től 10-ig, délután fél 5-től 7 óráig. Nők részére: délelőtt 10-től 1-ig, délután fél 3-tól fél 5 óráig.

A GŐZFÜRDŐ:
délelőtt férfiak, délután nők részére. — Vasárnap egész nap férfiaknak.

A KÁDFÜRDŐ:
ugy a férfiaknak, mint nőknek egész napon át nyitva. — A fürdőtelepen csinos kiállítású **cég-reklámok elhelyeztetnek.** — Egy fiatal ügyes fodrásznő, ki **manikűröz is** állandó időre felvétetik.

Kiadja:
**MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.**

SZENT-PÁL GYÓGYINTÉZET

DEBRECZEN
: Egyház-tér :

Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, reumások, bőr és nemibetegek s minden más chronikus betegségben szenvedők részére berendezett s természetes gyógyfényezőkkel felszerelt intézet.

**RENDELÉS
EGÉSZ NAP**

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferenc József-u. 59.